

ترجمہ کامل جهاد با نفس

همراه با هجرت موضوعی

تالیف فقیہ محدث شیخ محمد بن حسن حُرّ عامل
ترجمہ اسلامی حسینی



سرشناسه : حرعاملی، محمدبن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ ق.
 عنوان قراردادی : وسائل الشیعه، فارسی - عربی، برگزیده، شرح
 عنوان و نام پدیدآور : ترجمه کامل جهاد با نفس / تالیف محمدبن حسن حرعاملی ؛ ترجمه عباس اسلامی.
 مشخصات نشر : تهران: بوستان قرآن، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۴۰۰ ص.
 شابک : : ۰۸-۰۵۴۸۵-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فاپا
 یادداشت : فارسی - عربی.
 یادداشت : کتاب حاضر برگزیده احادیث مربوط به بخش جهاد نفس از کتاب "وسایل الشیعه الی تحصیل مسائل الشیعه" تالیف محمدبن حسن حرعاملی است.
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع : احادیث شیعیه - قرن ۱۱ ق.
 موضوع : احادیث خلاقه
 شناسه افزوده : اسلامی، عباس، ۱۳۵۶ - مترجم
 شناسه افزوده : حرعاملی، محمدبن حسن، ۱۱۰۴-۱۰۳۳ ق. وسائل الشیعه. برگزیده
 رده بندی کنگره : ۱۳۶ : ۵۰۴۲۱/ح۴۰۳۵ BP۱۳۵

نام کتاب: ترجمه کامل جهاد با نفس (گزیده‌ای از کتاب وسائل الشیعه)

مؤلف: محمد بن حسن حرعاملی

ترجمه: اسلامی حسینی

مصحح و ویراستار: اعظم قاسمی

ناشر: انتشارات بوستان قرآن

چاپ: سلیمان زاده

نوبت چاپ: هفتم - بهار ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

شابک: ۰۸-۰۵۴۸۵-۶۰۰-۹۷۸

مراکز پخش و فروش:

تهران: انتشارات بوستان قرآن تلفن: ۵۵۹۳۷۷۹۵ همراه: ۰۹۳۵۲۵۸۹۰۹۴

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات بوستان قرآن محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

مقدمه مؤلف ۲۴

باب ۱

وجوب جهاد با نفس

جهاد اکبر چیست؟ ۲۵
نفس را به خاطر نفست به سختی بینداز! ۲۵
تو خود، طبیب نفس خود هستی ۲۵
نفس تو، دشمن تو است ۲۶
انسان غلبه و بروز چه کسی است؟ ۲۶
چنین کسبی مغلوب هماره نفس است ۲۶
بافضیلت‌ترین جهاد ۲۶
بدن چنین کسی بر اندک دونه حر است ۲۷
جهاد اکبر: جهاد با نفس ۲۷
مجاهد واقعی کیست؟ ۳۰

باب ۲

واجبات اعضای بدن

و وجوب قیام به ادای آنها

سهم اعضای بدن از ایمان ۲۸
گوش و چشم و دل مسؤولند ۳۴
تثبیت ایمان با عمل ۳۴
معرفی مسلمان و مؤمن ۳۴
ایمان چیست؟ ۳۵
عمل، از ایمان است ۳۵
واجبات خداوند بر اعضای بدن ۳۵
هر آنچه که می‌خواهی را نگو و نشنوا ۴۱

باب ۳

حقوق واجب و مستحبی که سزاوار

انجام دادن هستند

رساله حقوقی حضرت زین العابدین (علیه السلام) ۴۱

باب ۴

استحباب کسب صفات پسندیده و عمل به آنها و بیان تعدادی از آنها

مکارم اخلاق ده چیز است ۵۴
توصیه به آراسته شدن به صفات نیک ۵۵
سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است ۵۶
تبیین مکارم اخلاق در کلام امام صادق (علیه السلام) ۵۶
تبیین نسب اسلام در کلام امیر بیان (علیه السلام) ۵۷
بنیان دین اسلام: حب اهل بیت (علیهم السلام) ۵۷
یارگران دین اسلام ۵۷
شرایط صالح بودن ۵۸
انسان مؤمن هشت ویژگی دارد ۵۸
چهار رکن اسلام ۵۹
چهار ستون دین اسلام ۵۹
مؤمن اینگونه است ۶۰
اهمیت عقل ۶۰
عادت اهل ایمان ۶۱
صفات مؤمن ۶۲
شیعیان علم اینگونه‌اند ۶۳
مؤمن را با این صفات شناسید ۶۳
نشانه‌های انسان با ایمان ۶۳
نشانه‌های شیعیان امیرالمؤمنین (علیه السلام) ۶۴
سه ویژگی اهل ایمان ۶۴
ویژگی‌های دینداران ۶۵
بهترین بندگان خدا چه کسانی‌اند؟ ۶۵
بهترین افراد امت پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) ۶۶
نشانه‌های کمال دین مسلمان ۶۶
این ویژگی‌ها از اخلاق مؤمنین است ۶۶
مؤمن چه کسی است؟ ۶۷
شیعه را با این صفات بشناسید ۶۷

- گنجی که در قرآن آمده چیست؟ ۷۸
 اجل، حافظ آدمی است ۷۸
 با وجود خدا، از چیزی نهراس! ۷۹
 علامت درستی یقین مسلمان ۷۹
 ارزش یقین ۸۰
 یقین والای امیرالمؤمنین (علیه السلام) ۸۰
 در گنج دو یتیم چه چیزی نهفته بود؟ ۸۱
 یقین حضرت امام رضا (علیه السلام) ۸۱
 اجل، نگهبان آدمی است ۸۱

باب ۸

وجوب فرمانبرداری از عقل و مخالفت

با جهل

- محبوب‌ترین آفریدگان نزد خدا ۸۲
 همراهی حیا و دین با عقل ۸۲
 وصف عقل ۸۳
 دوست و دشمن انسان ۸۳
 سرانجام انسان دیندار ۸۳
 ریزگی‌های خردمندان ۸۳
 با عقل، به جنگ هوای نفس برخیز! ۸۵
 راه ما به سوی انسان باایمان ۸۵
 بدترین امر، داشتن ثروت ۸۶
 اطاعت عقل خدا ۸۶
 در چنین کسی به چه نیازی هست! ۸۶

باب ۹

وجوب چیرگی عقل بر شهوت و تحریم

غلبه شهوت بر عقل

- نتیجه ترک گناه به خاطر ترس از خدا ۸۷
 تفاوت بین غلبه عقل و غلبه شهوت ۸۷
 خوشا به حال غلبه‌کنندگان بر هوای نفس! ۸۸
 چه زیاند شهوت‌های غمبار! ۸۸
 نتیجه سرسپردگی به لذت نفس ۸۸
 ویژگی‌های نمازگزاران واقعی ۸۹

- شبهه‌ترین افراد امت به رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) ۶۷
 تدبیر و کیاست مؤمن ۶۸
 مؤمن دارای سه ویژگی است ۶۸
 هدیه‌ای که به رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) عطا شد ۶۸

باب ۵

استحباب تفکر در امور عبرت‌انگیز

- با اندیشه قلبت را بیدار نگهدار ۷۱
 تفکری که برتر از قیام شب است ۷۲
 بافضیلت‌ترین عبادت ۷۲
 عبادت، تفکر، امر خداست ۷۲
 نتیجه اندیشه ۷۲
 موعظه‌ای کریمه و بلیغ ۷۳
 اندیشه و عبرت، عبادت ابودر ۷۳
 عبادت، نماز و روزه زیاده است! ۷۳
 فضیلت یک ساعت تفکر صبح ۷۳

باب ۶

استحباب کسب اخلاق نیک و ذکر تعداد

از مکارم اخلاق

- وصف مکارم اخلاق ۷۴
 بهترین مردان امت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) ۷۵
 اهمیت سخاوت و اخلاق نیک ۷۵
 ایمان دارای چهار رکن است ۷۵
 اسلام چنین کسی کامل است ۷۵
 وصف اخلاق نیک در کلام امام صادق (علیه السلام) ۷۶
 تبیین مکارم اخلاقی ۷۶
 خداوند، مکارم اخلاقی را دوست دارد ۷۶
 معنی خلق عظیم چیست؟ ۷۷

باب ۷

وجوب یقین به خدا در روزی، عمر،

سود و زیان

- بنده چه وقت طعم ایمان را می‌چشد ۷۷

باب ۱۰

وجوب اعتصام به ریسمان الهی

- اطمینان و ایمنی پناه آورندگان به خدا ۸۹
ثمره اعتصام به حبل الله ۹۰

باب ۱۱

وجوب توکل به خدا و واگذار کردن کارها به او

- آیا متوکل ناامید دیده‌ای؟! ۹۱
ثروت و عزت در حال گردش هستند ۹۱
درجات توکل به خدا ۹۲
به هر که توکل باشد کفایت داده شد ۹۲

باب ۱۲

عدم جواز امید و آرزو به غیر خدا داشتن

- نکوهش امید و آرزو داشتن به غیر خدا ۹۳
چنین کسی برای خدا شریک نل ۹۵

باب ۱۳

وجوب جمع بین خوف و رجا

- از خدا اینگونه بترس، به خدا اینگونه امیدوار باش ۹۵
چنین کسانی امیدشان به خدا، واهی است ۹۶
نور خوف و نور رجا در دل بنده باایمان ۹۶
مؤمن، در چه صورتی مؤمن است؟ ۹۷
از خدا بترس و به او امیدوار باش ۹۷
امید و ترس از خدا ۹۷
اثر خوف و رجا در عمل آشکار است ۹۷

باب ۱۴

وجوب خوف و ترس از خدا

- مؤمن بین دو ترس زندگی می‌کند ۹۸
مؤمن همیشه بین دو ترس است ۹۹
دو بهشت از آن چه کسی است؟ ۱۰۰
نتیجه ترس از خدا ۱۰۰
سه چیز سبب نجات است ۱۰۰

- از خدا بترس گویی که او را می‌بینی ۱۰۱
خوف از خدا، نتیجه معرفت به خدا ۱۰۱
خوف خدای عزوجل، عبادت است ۱۰۱
ترس از خدا، رأس حکمت است ۱۰۲
گناهان چنین کسی بخشیده می‌شود ۱۰۲
انسان خائف اینگونه است ۱۰۲
عوامل نجات بخش ۱۰۳
نتیجه ترس از خدا ۱۰۳
خوف، حالت اهل ایمان است ۱۰۳

باب ۱۵

استحباب زیاد گریه کردن از ترس خدا

- قصر بهشتی، پاداش یک قطره اشک ۱۰۴
اینگونه بر خود اشک بریز! ۱۰۴
نوح، بر نفس خود نوحه می‌کرد ۱۰۵
کثرت گریه نوح نبی علیہ السلام ۱۰۵
گریه پانصد ساله نوح نبی علیہ السلام ۱۰۵
کدام صورت رنگ ذلت به خود نمی‌گیرد؟ ۱۰۶
عوشا به حال منظور نظران خدا ۱۰۶
سه چشم در قیامت اشکریزان نیست ۱۰۶
راه زد کردن و تقرب به خدا ۱۰۶
عامل کثرت گریه بهشت تا انسان ۱۰۷
فضیلت گریه کندگاران از خوف خدا ۱۰۸
چشمی که در روز قیامت زایل نیست ۱۰۸
ارزش یک قطره اشک از خوف خدا ۱۰۸
سه چشم در روز قیامت گریا ۱۰۹
خداوند سه ویژگی را دوست می‌دارد ۱۰۹

باب ۱۶

وجوب حسن ظن به خدا و تحریم

سوء ظن به خدا

- گمان خود را به خدا نیکو ساز! ۱۱۰
اهمیت خوش گمانی به خدا ۱۱۰
نتیجه حسن ظن به خدا ۱۱۰

انواع صبر.....	۱۲۱
از این دو موقعیت بترس!.....	۱۲۱
شرط دریافت اجر بدون حساب از خدا.....	۱۲۲
دوست و دشمن پیامبر ﷺ.....	۱۲۲
چه اندازه بین دو عمل فاصله است؟.....	۱۲۲
بپرهیزید از معصیت خدا در خلوت!.....	۱۲۲
علت قرار دادن پاداش بر طاعات.....	۱۲۳
از بودن در چنین حالی بترس!.....	۱۲۳
بهترین سفارش.....	۱۲۳
حال اهل صبر در روز قیامت.....	۱۲۴

باب ۲۰

وجوب ترس از خدا

ارزش تقوا در سنجش عمل.....	۱۲۴
بی ارزشی عمل زیاد بدون تقوا.....	۱۲۴
متقین عزیز هستند.....	۱۲۵
تقوا، بهترین توشه سفر آخرت.....	۱۲۵
تکریم متقین.....	۱۲۶
بزرگی انسان به تقوای اوست.....	۱۲۶
تقوا، راهنمای به سوی بهشت است.....	۱۲۷
تقوا، "می داشته باش، هر چند اندک.....	۱۲۷

باب ۲۱

وجوب رع و پارسایی

با ورع خود را آریزید.....	۱۲۷
بی ارزشی کوشش با ورع.....	۱۲۸
انسان با ورع چنین کسی.....	۱۲۸
شرط رسیدن به نعمت های الهی.....	۱۲۸
چنین کوششی بیهوده است.....	۱۲۸
ورع، سخت ترین عبادت.....	۱۲۸
دین خود را با ورع حفظ کنید.....	۱۲۹
ویژگی های یاران امام صادق (ع).....	۱۲۹
ورع یعنی اجتناب از محارم الهی.....	۱۲۹
مردم را با عملتان دعوت کنید نه زبانتان!.....	۱۲۹

گمان نیک داشتن این است.....	۱۱۱
خداوند نزد ظن بنده نسبت به خود است.....	۱۱۱
مبادا به خدا بدگمان شوی!.....	۱۱۲
نجات بخشی حسن ظن به خدا.....	۱۱۲
به خدا خوش گمان باش!.....	۱۱۳
نجات یافتن از دوزخ با حسن ظن به خدا.....	۱۱۳

باب ۱۷

استحباب نکوهش نفس و تأدیب و

دشمن داشتن آن

ارزش سرزنش نفس.....	۱۱۴
متولای تأدیب، سس هایتان باشید!.....	۱۱۵
چنین کردی از هراس قیامت در امان است.....	۱۱۵

باب ۱۸

وجوب اطاعت و فرمان برداری از خدا

شیعه واقعی، مطیع خداسست.....	۱۱۵
شرط رسیدن به نعمت های الهی.....	۱۱۶
جز با اطاعت، به قرب الهی نتوان رسید.....	۱۱۶
ولایت اهل بیت به حال چه کسی سودمند.....	۱۱۶
است؟.....	۱۱۷
ای فرزند آدم، مطیع اوامر من باش!.....	۱۱۷
نتیجه بندگی خدا.....	۱۱۸
حق تقوا و پرهیزگاری.....	۱۱۸
اطاعت خدا، غنیمت زیرکان.....	۱۱۸

باب ۱۹

وجوب صبر کردن بر طاعت خدا و صبر

کردن در برابر معصیت خدا

جایگاه شکیبایی بر طاعت خدا.....	۱۱۹
صبر دو گونه است.....	۱۱۹
بر حق صبور باش!.....	۱۲۰
برترین صبرها.....	۱۲۰
بر طاعت الهی شکیبایی ورز!.....	۱۲۰

اعمال چنین کسانی هیچ و هدر است ... ۱۳۸	چنین کسی از ما نیست! ۱۳۰
ثمره ترک گناه به خاطر خوف از خدا ... ۱۳۹	با ورع، امامان را یاری دهید! ۱۳۰
بترسید از نفس! ۱۳۹	مردم را با غیر زبانتان دعوت کنید ۱۳۰
یاریگران انسان در برابر معاصی ۱۳۹	با زنان با ورع سخن بگویید ۱۳۱
سه چیز است که امت طاقت آن را ندارند. ۱۴۰	با ورع ترین مردم چه کسی است؟ ۱۳۱
چه وقت امت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به قحطی دچار می شوند؟ ۱۴۰	ثمره جمع پارسایی و زهد ۱۳۲
سخت ترین ابتلائات انسان باایمان ۱۴۱	عمل و ورع؛ شرط رسیدن به ولایت ائمه. ۱۳۲
سخت ترین فرایض الهی ۱۴۱	با ورع ترین مردم شهر خود باشید ۱۳۲
شدیدترین اعمال سه چیز است. ۱۴۲	چنین کسی شیعه ما نیست! ۱۳۲
شرط اخلاص در گفتن کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ۱۴۲	بر شما باد با ورع و پارسایی ۱۳۳
چنین کسی خدا را یاد کرده است. ۱۴۳	ورع؛ خواست امامان علیهم السلام از دوستانشان. ۱۳۳
شرط ورود به بهشت ۱۴۳	با ورع، دشمن خود را ناامید کنید. ۱۳۳
سخت ترین اعمال بندگان ۱۴۳	
پاداش برپایی فرایض و اجتناب از محارم. ۱۴۴	
بهترین و عابدترین مردم ۱۴۴	
برحذر باشید از خشم خدا! ۱۴۴	

باب ۲۴

وجوب به جای آوردن واجبات و فرایض

به روزه چه کسی است؟ ۱۴۵
بر انجام واجبات صبر کنید! ۱۴۵
بترسید از خدا، نه رب شماست ۱۴۵
بهترین راه دوستی خدا ۱۴۵
بر انجام فرایض صبور باشید ۱۴۶
باتقواترین مردم چه کسی است ۱۴۶
چنین کسی، عابدترین مردم است ۱۴۶
فرایض الهی را ضایع نکنید ۱۴۶
نتیجه عمل به واجبات الهی ۱۴۷

باب ۲۵

استحباب صبر و شکیبایی در جمیع امور

نتیجه صبر رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۱۴۷
روزگار صبر بر فقر و کینه توزی ها ۱۵۰

باب ۲۲

وجوب عبادت

باقضیلت ترین عبادات ۱۳۰
اهمیت پاکدامنی شکم و عفت فرج ۱۳۰
برترین چیزی که خدا به آن عبادت شده. ۱۳۴
علت ورود امت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به آتش دوزخ ۱۳۴
شهوت شکم و فرج، عامل گمراهی امت .. ۱۳۵
بالاترین اجتهاد و کوشش ۱۳۵
عفت؛ بافضیلت ترین عبادت. ۱۳۵
عفت شکم و فرج داشته باشید ۱۳۵
چنین انسانی به رشد رسیده است. ۱۳۵
ضمانت بهشت توسط پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم ۱۳۶
سرانجام پاکدامنان ۱۳۶
آتش دوزخ بر عقیقان حرام است ۱۳۶
ویژگی های شیعه جعفری ۱۳۷
عفت مرد، به اندازه غیرت اوست ۱۳۷

باب ۲۳

وجوب اجتناب از حرام های الهی

سه چشم در روز قیامت گریان نیست ۱۳۷
یاد خدا هنگام رویارویی با محارم خدا. ۱۳۸

- ۱۵۹ محبوبیت رفق و مدارا نزد خدا
 ۱۵۹ آراسته شدن چیزها با رفق و مدارا
 ۱۵۹ برکت در رفق است
 ۱۵۹ خیر و خوبی از چنین کسانی دور است
 ۱۶۰ با دشمنان مدارا کن
 ۱۶۰ خداوند، مدارا کننده است
 ۱۶۰ بزرگی پاداش مدارا کننده نزد خدا
 ۱۶۰ خدا رفق و مدارا را دوست دارد
 ۱۶۰ چنین کسی به مراد خود می‌رسد

باب ۲۸

استحباب تواضع

- ۱۶۱ رفعت متواضعان
 ۱۶۱ متواضعان؛ نزدیک‌ترین بندگان به خدا
 ۱۶۱ پاداش تواضع کوه جودی
 ۱۶۲ انتخاب تواضع
 ۱۶۲ تواضع در کلام امام رضا علیه السلام
 ۱۶۲ درجات فروتنی و تواضع
 ۱۶۳ جایگاه و منزلت متواضعان
 ۱۶۳ معنی حد توکل و حد تواضع
 ۱۶۴ لامتناه انسان فروتن

باب ۲۹

استحباب تواضع هنگام رسیدن

استحباب تواضع

- تواضعی نو هنگام دیدن آنکه ز متی تازه ۱۶۴

باب ۳۰

استحباب تواضع برای عالم و متعلم

- علم را با حلم آراسته سازید ۱۶۵
 سزاوارترین مردم به خدمت، عالم است ۱۶۵

باب ۳۱

استحباب تواضع در خوردنی، نوشیدنی و..

- تواضع رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۱۶۶

- صبر و شکیبایی، اخلاقی نیک است ۱۵۰
 صبر با یقین داشته باش ۱۵۱
 پاداش عظیم صابران ۱۵۱
 سرانجام انسان شکیبا ۱۵۲
 بی‌تابی، چنین انسانی را هلاک می‌کند ۱۵۲
 غلبه بر سختی‌های زمانه با نیروی صبر ۱۵۲
 فرج، زمانی است که کاسه صبر لبریز گردد ۱۵۲

باب ۲۶

استحباب حلم و بردباری

- مرد چه وقت عابد مُرمده می‌شود؟ ۱۵۳
 از جنبه انسان در عجم ۱۵۳
 خداوند چنین بنده‌ای ۱۵۴
 امام صادق علیه السلام در قله شام حلم ۱۵۴
 انسان بردبار، محبوب خداست ۱۵۴
 عزت، در بردباری و حلم است ۱۵۴
 حلم، یار انسان است ۱۵۴
 جانبداری فرشتگان از انسان حلیم ۱۵۵
 شبیه‌ترین افراد به رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۱۵۵
 دو سخن عجیب است ۱۵۶
 برتری جمع حلم با علم ۱۵۶
 علم باید همراه حلم باشد ۱۵۶
 نخستین پاداش شخص حلیم ۱۵۷
 خود را وادار به حلم کن! ۱۵۷

باب ۲۷

استحباب مدارا و وزیدن در امور

- رفق، مبارک است و تندی، نحس ۱۵۷
 خداوند، دوستدار رفق است ۱۵۷
 رفق و مدارا؛ قفل ایمان ۱۵۸
 چنین کسی ایمان قسمتش گردیده ۱۵۸
 تأثیر رفق و مدارا در زندگی ۱۵۸
 زیبایی رفق و مدارا ۱۵۸
 رفق، نصف عیش است ۱۵۹

- خوشا به حال منصفین ۱۷۵
 ضمانت چهار چیز در برابر چهار چیز ۱۷۵
 انسان منصف پیروز است ۱۷۵
 بهشت؛ جایگاه اهل انصاف ۱۷۶
 سخت‌ترین چیزهایی که خدا بر بندگان واجب فرموده ۱۷۶
 اگر خواهان بهشتی چنین باش ۱۷۶
 عطایای خداوند به بندگان با انصاف ۱۷۷
 او مؤمن راستین است ۱۷۷

باب ۳۵

آنچه برای خود می‌پسندی برای مؤمنین
 بپسند و آنچه برای خود نمی‌پسندی برای
 آنان نیز نپسند

- عملی که سبب ورود به بهشت می‌گردد .. ۱۷۷
 آنچه برای خود می‌پسندی برای دیگری
 بپسند ۱۷۸

باب ۳۶

اجتناب از داختن به عیب خود، به جای
 پرداختن به عیوب دیگران

- عیب رسانیدن و آسان خویش ۱۷۸
 خوشا به حال آنکه به عیب خویش پردازد ۱۷۹
 همین عیب برای مرد است ۱۷۹
 سفارشات رسول اکرم صلی الله علیه و آله ۱۸۰
 وصایای خضر نبی به حضرت موسی علیه السلام ۱۸۱
 جرأت در عیبجویی از دیگران، از گناهان کبیره
 است ۱۸۱
 چنین کسی احمق واقعی است ۱۸۲
 بزرگ‌ترین عیب این است ۱۸۲
 چنین کسی مورد مکر شیطان است ۱۸۳
 نتیجه پرداختن به عیب دیگران ۱۸۳
 ستایش از نیکوکاری و نهی از ستمگری ۱۸۳

- فروتنی امام چهارم علیه السلام ۱۶۷
 قناعت، ثروت تمام نشدنی ۱۶۷

باب ۳۲

و جوب برگزیدن رضای خدا بر هوای نفس
 و تحریم برگزیدن هوای نفس بر رضای خدا

- نتیجه مقدم داشتن خواست خدا ۱۶۸
 ترجیح دادن خواسته خدا بر خواسته نفس ۱۶۸
 آفت سرگرم شدن به هواهای نفسانی ۱۶۸
 نیت خود را موافق رضای الهی سازید ۱۶۹
 با نفقت اینگونه جهاد کن ۱۶۹
 ضمانت رزق و ره ی توسط خدا ۱۷۰
 نکوهش پیروی از نفس ۱۷۰

باب ۳۳

و جوب عاقبت اندیشی قبر از عمل

- قبل از عمل، اندیشه کن! ۱۷۰
 ویژگی انسان خردمند ۱۷۱
 زبان عاقل و رای قلب اوست ۱۷۲
 قلب احمق در زبان اوست ۱۷۲
 ثمره رویارویی با نظرات گوناگون ۱۷۲
 دوراندیشی، باعث باروری قلب است ۱۷۲
 قبل از عمل به کاری، در سرانجامش
 بیندیش ۱۷۳

باب ۳۴

و جوب انصاف ورزیدن با مردم هر چند
 به ضرر خود باشد

- نتیجه برخورد منصفانه با مردم ۱۷۳
 سید و آقای اعمال ۱۷۳
 خداوند عزت منصفین را زیاد می‌کند ۱۷۴
 در روز قیامت، سه تن نزدیک‌ترین مردم به
 خدا هستند ۱۷۴
 چنین کسی مؤمن حقیقی می‌باشد ۱۷۴

باب ۳۷

وجوب عدل و عدالت

- عادلانه رفتار کنید..... ۱۸۴
چه گسترده است عدالت..... ۱۸۴
وصف عدل در کلام صادق آل محمد علیهم السلام..... ۱۸۴
علت زود گذشتن یا دیرسپری شدن سال ها..... ۱۸۵
نزدیک ترین مردم به خدا در روز قیامت .. ۱۸۵

باب ۳۸

بر توصیف گر عدل، عمل غیر عادلانه

جایز نیست

- حسرت - بین کسی در روز قیامت بیش از همه
است..... ۱۸۶
حسرتمندترین مردم در روز قیامت..... ۱۸۶
بیشترین عذاب روز قیامت - از آن کیست؟..... ۱۸۶
تفسیر آیه «فَتَكُونُوا فِيهَا أَلْفًا وَآلْفًا»..... ۱۸۶
حسرت وصف کننده بدون عمل..... ۱۸۶

باب ۳۹

وجوب اصلاح نفس در زمان میل آن

به سوی شر

- یاری دهنده انسان باایمان..... ۱۸۷
جانت را از هر بدی دور کن!..... ۱۸۸
نتیجه اصلاح باطن..... ۱۸۸
نتیجه اصلاح امر آخرت..... ۱۸۸
ثمره اصلاح باطن..... ۱۸۹
بین خود و خدایت را اصلاح کن!..... ۱۸۹

باب ۴۰

وجوب دوری از خطاها و گناهان

- گرفتاری ها، همه از گناه است..... ۱۸۹
تفسیر آیه «فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ»..... ۱۹۰
داخل در بهشت نمی شود جز انسان پاک..... ۱۹۰
صد سال زندانی شدن به خاطر یک گناه..... ۱۹۰

با وجود گناهان، از گرفتاری ایمن نباش!..... ۱۹۱

علت گرفتار شدن انسان در سختی ها..... ۱۹۱

تیاهی قلب با گناه..... ۱۹۱

رزق و روزی از گنهگار فاصله می گیرد..... ۱۹۱

اثر گناه بر رزق و روزی انسان..... ۱۹۲

روزی از چنین کسی دور می شود..... ۱۹۲

سیاهی قلب با گناه..... ۱۹۲

نتیجه ارتکاب گناه..... ۱۹۲

اثر گناه در محرومیت از نماز شب..... ۱۹۳

هرگاه تصمیم گناهی گرفتی، آن را انجام نده!..... ۱۹۳

صاحب چنین قلبی هرگز به خوبی

بر نمی گردد..... ۱۹۳

اثر گناه در سلب نعمت..... ۱۹۴

چنین بنده ای سزاوار نعمت بخشی خدا

نیست..... ۱۹۴

از گناه دوری کنید!..... ۱۹۵

اثر درد گناه بر قلب..... ۱۹۵

گناهان جدید، علت نزول بلایای جدید .. ۱۹۵

ورود به دوزخ با چشم گریان..... ۱۹۵

شیعیان ما را از انجام گناه بترسان..... ۱۹۶

باب ۴۱

وجوب ریز و دوری از معاصی

از خشم خدا به خدا ناه ببرید..... ۱۹۷

رفع اثر گناه از در روز قیامت..... ۱۹۷

از رحمت حق ناامید نباش..... ۱۹۷

نتیجه رضایت و غضب خدا..... ۱۹۸

وقتی بنده خداشناسی گناه می کند..... ۱۹۸

از معصیت خدا دست بردارید!..... ۱۹۹

نتیجه عصیان و نافرمانی در برابر خدا..... ۱۹۹

تسلط شخص خداشناس..... ۱۹۹

با اظهار دوستی خدا، معصیتش را

می کنی؟..... ۲۰۰

باب ۴۴

تحریم ناسپاسی در برابر نعمت خدا

- سرانجام کفران نعمت ۲۰۶
کفران نعمت، باعث زوال نعمت است ۲۰۷

باب ۴۵

وجوب اجتناب از انجام گناهان کبیره

- تفسیر خیر فراوان ۲۰۸
تعریف گناهان کبیره ۲۰۸
بر هر بنده‌ای چهل سپر است ۲۰۹
ثمره اجتناب از گناهان کبیره ۲۰۹
خداوند گناهان چنین مؤمنی را
می‌پوشاند ۲۰۹
چه گناهایی کبیره به شمار می‌آیند؟ ۲۱۰
مؤمن از دید خدا و ائمه: ۲۱۰
مؤمن راستین اینگونه است ۲۱۰
جدا شدن روح ایمان از بدن گنهگار ۲۱۱

باب ۴۶

تعیین گناهان کبیره‌ای که دوری از آنها

اجب است

- تعداد و نوع گناهان کبیره ۲۱۱
معرفی گناهان کبیره ۲۱۱
جدا شدن روح ایمان از بدن گناه ۲۱۵
معرفی گناهان کبیره ۲۱۵
تمامی گناهان، بزرگ هستند ۲۱۶
گناهان کبیره هفت تا می‌باشند ۲۱۶
معرفی سه گناه کبیره ۲۱۷
شرک به خدا؛ بزرگ‌ترین گناه کبیره ۲۱۷
بزرگی گناه زنا و شریاخواری و روزه‌خواری ۲۱۷
سلب ایمان از شخص گنهگار ۲۱۷
تفسیر فواحش و لثم ۲۱۸
روحه‌ای که از شخص زناکار خارج می‌شود ۲۱۸
تبيين گناهان کبیره ۲۱۹

- به جای آوردن شکر نعمت الهی با دوری از
گناه ۲۰۰
دشوار بودن انجام گناه ۲۰۰
عید: روزی است که در آن معصیت خدا
نشود ۲۰۰

باب ۴۲

وجوب دوری از شهوات و لذات حرام

- بهشت، پوشیده شده با رنج‌هاست ۲۰۱
آفت یک ساعت آه بخته به شهوت ۲۰۱
ترک شهوت حاضر به خاطر وعده گاه ندیده ۲۰۱

باب ۴۳

وجوب دوری از گناهانی که کوچک

شمرده می‌شوند

- گناهان کوچکی که هرگز عیب
نمی‌شوند! ۲۰۱
گناهان اندک را کم نبینید ۲۰۲
بر حذر باشید از گناهان کوچک ۲۰۲
پرهیزید از گناهایی که حقیر به نظر
می‌رسند ۲۰۳
کوچک نیست عملی که در قیامت ضرر
برساند ۲۰۳
بدترین گناه ۲۰۴
بدترین گناه: گناهی که صاحبش آن را کوچک
بشمارد ۲۰۴
هیچ عمل بدی را کم نشمارید ۲۰۴
گناهی که مرتکب شده‌ای را صغیر مبین! ۲۰۴
کدام گناه بخشیده نمی‌شود؟ ۲۰۵
نابودی انسان توسط گناهان کوچک ۲۰۵
خداوند سه چیز را در سه چیز پنهان کرده ۲۰۵
در محضر خدا معصیت نکنید ۲۰۶
بنده‌ای که هرگز بخشیده نمی‌شود ۲۰۶

- جدا شدن روح ایمان از بدن شخص زناکار ۲۱۹
 بزرگی و زشتی گناه زنا ۲۱۹
 معرفی گناهان کبیره ۲۲۰
 دو گناه کبیره در رابطه پدر و فرزندی ۲۲۰
 اهمیت ایمان در جلوگیری از گناه ۲۲۰
 مؤمن تا چه هنگام مرتکب گناه نمی‌شود؟ ۲۲۱
 بزرگ‌ترین کبائر ۲۲۱
 چه گناهانی کبیره‌اند؟ ۲۲۱
 هفت گناه کبیره ۲۲۱
 گناه نابرازی و ظالم در وصیت ۲۲۲
 این هفت گناه کبیره هستند ۲۲۲
 گناه دروغ بستن به خدا و رسول اکرم ۲۲۲
 سرانجام دروغ بستن به رسول اکرم ۲۲۲
 گناهان کبیره پنج دسته‌اند ۲۲۳
 گناهی که آتش جهنم بر آنها واجب است ۲۲۳
 بزرگی گناه آزار والدین ۲۲۴
 قتل نفس از گناهان کبیره است ۲۲۴
 گناه تهمت به زنان شوهردار ۲۲۴
 این گناهان سبب ورود به جهنم می‌شوند ۲۲۴
 ایمان، دوری از گناهان کبیره است ۲۲۵
 از هفت چیز هلاک‌کننده دوری کنید ۲۲۶
 گناهانی که مؤمن را دوزخی می‌کنند ۲۲۶
 معرفی جامع گناهان کبیره ۲۲۷
 تبیین گناهان کبیره ۲۲۸

باب ۴۷

درستی توبه از گناهان کبیره

- گناه کبیره هم قابل بخشایش است ۲۲۹
 بخشیده شدن گناه کبیره ۲۲۹
 ذکر برای بخشیده شدن گناهان کبیره ۲۲۹
 شفاعت رسول اکرم از آن چه کسانی است؟ ۲۳۰
 بر توبه کاران مواخذه و سرزنشی نیست ۲۳۰
 بهترین شفیع ۲۳۰

باب ۴۸

تحریم اصرار بر گناه و وجوب

مبادرت به توبه

- طاعات چنین بنده‌ای نامقبول است ۲۳۴
 علامت شقاوت و سیه روزی ۲۳۵
 نكوهش اصرار بر گناه ۲۳۵
 معنی یافشاری و اصرار بر گناه ۲۳۵
 جایگاه گنهکاران بی‌مبالات ۲۳۵

باب ۴۹

خصال حرام و مکروهی که شایسته

ترک می‌باشند

- ادوا کبریه چیز است ۲۳۶
 ارکان کبریه ۲۳۶
 شش چیزی که گناهان آنها نافرمانی شد ۲۳۶
 سه ویژگی در هر کبریه منافق است ۲۳۶
 معرفی بدترین مردان ۲۳۷
 مرتبه او نزدیک‌ترین مراتب به کفر است ۲۳۷
 شرت‌ترین بنده خدا و شرتر از او ۲۳۸
 دورترین مردم از نظر شباهت به رسول اکرم ۲۳۹
 ملعون رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۲۳۹
 کفر بر چهار پایه بنا گردیده ۲۳۹
 حالت منافق در نماز ۲۴۰
 کیفیت نماز خواندن انسان منافق ۲۴۱
 وصف منافقین در آخر الزمان ۲۴۱

راه فهم دین.....	۲۵۶
نشانه توانمندی عقل.....	۲۵۶
تمجید بنده ملامتگر.....	۲۵۶
ارزش ماندن در خانه.....	۲۵۷
سه چیز نجات دهنده هستند.....	۲۵۷

باب ۵۲

تحریم فریب دادن مردم دنیا توسط دین

وای بر فریب دهندگان مردم!.....	۲۵۷
انتخاب دنیا یا انتخاب آخرت.....	۲۵۸
نکوهش کسانی که به وسیله دین، دنیا را به	
جنگ می آورند.....	۲۵۸

باب ۵۳

وجوب تسکین غضب از ارتکاب فعل حرام

و آنچه که باعث تسکین غضب می شود

خشم انسان باایمان.....	۲۵۹
غضب، باعث تباهی ایمان می گردد.....	۲۵۹
کلید همه بدی ها.....	۲۶۰
خطر غضب.....	۲۶۰
از این بر غضب نکن!.....	۲۶۰
پاداش خوردن غضب.....	۲۶۰
چه چیز از غضب جدا می کند؟.....	۲۶۱
دیگر غضب نکن!.....	۲۶۱
خداوند عیب های پنهان کسی را	
می پوشاند.....	۲۶۲
راه ایمنی از خشم خدا.....	۲۶۲
تباه کننده قلب دانا.....	۲۶۲
غضب؛ شعله آتشی از شیطان است.....	۲۶۲
راه دوری از عذاب خدا در روز قیامت.....	۲۶۳
معرفی قوی ترین مردم.....	۲۶۳
ایمنی از غضب خدا.....	۲۶۴
دور شدن عذاب روز قیامت.....	۲۶۴
علاج غضب.....	۲۶۴

اینان وارد بهشت نمی گردند.....	۲۴۲
معرفی شرکای شیطان.....	۲۴۳
از منهیات الهی بر حذر باشید!.....	۲۴۴
معرفی بیست و چهار خصلت ناپسند.....	۲۴۴
نکوهش بازی کردن در حال نماز.....	۲۴۶
اینان وارد بهشت نمی شوند.....	۲۴۶
بوی بهشت به مشام چه کسانی نمی رسد؟.....	۲۴۶
خصلت های فقرا و روزی آور.....	۲۴۷
نشانه های رستخیز.....	۲۴۸
مؤمن، شش و سی و یک ندارد.....	۲۵۱

باب ۵۰

تحریم طلب ریاست با وجود عدم

اطمینان به عدالت خود

خطر ریاست طلبی.....	۲۵۱
طالب ریاست هلاک می گردد.....	۲۵۱
بر حذر باش از ریاست خواهی.....	۲۵۱
ریاست طلب هلاک شد و هلاک گردانید.....	۲۵۱
علت نابودی نادانان.....	۲۵۲
این افراد ملعون هستند.....	۲۵۲
چنین کسی هلاک می شود.....	۲۵۲
به دنبال ریاست نباش!.....	۲۵۳
ریاست طلب، بدترین مردم است.....	۲۵۳
اگر بهشت را نمی خواهی رئیس شو!.....	۲۵۳
بترس از ریاست طلبی!.....	۲۵۴
بر حذر باش از نزدیکی به سران ستم پیشه!.....	۲۵۴
کیفیت محشور شدن ریاست طلبان.....	۲۵۴
محشور شدن با دستانی زنجیر شده.....	۲۵۴

باب ۵۱

استحباب رسیدگی به حقوق برادران دینی

در خانه برای کسی که دوری از مفاسد	
معاشرت با دیگران برای او دشوار است	
خانه مسلمان، بهترین کنج عزلت اوست.....	۲۵۵

نتیجه وجود یک دانه خردل عصیت	۲۷۲
ثمره تعصب نابه جا	۲۷۲
هیچ حمیتی وارد بهشت نمی شود	۲۷۲
بر ملا شدن راز ابلیس	۲۷۳
شش ویژگی شایسته عذاب	۲۷۳
فرق بین تعصب و محبت داشتن	۲۷۴
نتیجه تعصب بی جا	۲۷۴

باب ۵۸

تحریم تکبر

کمترین مرتبه الحاد و بی دینی	۲۷۴
کبر، ازار الهی است	۲۷۴
کبر، ردای خداوند است	۲۷۵
نتیجه وجود یک مثقال کبر در قلب	۲۷۵
متکبر با خدا سر نزاع دارد	۲۷۵
جایگاه متکبران در جهنم	۲۷۵
حشر اخروی متکبران به صورت مورچه	۲۷۶
پست ترین و بلند مرتبه ترین مردم	۲۷۶
بر حذر باشید از کبر ورزیدن	۲۷۶
سرنش شخص متکبر توسط فرشته	۲۷۷
کبر در روی شیطان است	۲۷۷
کبر مرتبه الحاد	۲۷۷
خداوند با متکبر نگاه نمی کند	۲۷۸
جهنم؛ مقصد کبر	۲۷۸
متکبران به صورت مورچه محشور می شوند	۲۷۸
متکبران؛ بیشتر اهل جهنم	۲۷۸
دورترین افراد از رسول اکرم	۲۷۹
سرانجام تکبر ورزیدن	۲۷۹

باب ۵۹

تحریم سرکشی و لاف زدن و خود بزرگ بینی

در قیامت خداوند به سه تن نگاه نمی کند	۲۷۹
علت ادعای بزرگی کردن	۲۸۰

سه ویژگی بسیار مهم	۲۶۵
--------------------	-----

باب ۵۴

وجوب یاد خدا کردن در هنگام غضب

نتیجه یاد خدا به هنگام غضب	۲۶۵
به یاری الهی راضی باشید	۲۶۶
خشنود بودن به انتقام الهی	۲۶۶

باب ۵۵

تحریم حسد و وجوب اجتناب از آن و

ایمان ندادن غبطه

حسد را این، همچون آتش برای هیزم	۲۶۶
صفت از بین برنده ایمان	۲۶۷
به یکدیگر حسد ورزید	۲۶۷
خطر حسادت	۲۶۷
سه چیز آفت دین هستند	۲۶۷
حسود بر نعمت الهی خشمگین است	۲۶۷
غبطه، صفت اهل ایمان است	۲۶۷
مؤمن، حسدش را به کار نمی گیرد	۲۶۸
حذر از سه ویژگی خطرناک	۲۶۹
سه چیز پایه های کفرند	۲۶۹
سرایت بیماری امت های گذشته به امت پیامبر	۲۶۹
نشانه خرابی دوستی	۲۶۹
علت تندرستی جسم	۲۶۹
حسد، دین را از بین می برد	۲۷۰

باب ۵۶

کارهایی که مورد عفو قرار گرفته اند

نه چیز از امت رسول اکرم برداشته شده	۲۷۰
چیزهایی که از امت پیامبر برداشته شده	۲۷۱
چیزهایی که از امت برداشته شده	۲۷۱

باب ۵۷

تحریم تعصب ورزیدن بر غیر حق

نکوهش تعصب بی جا	۲۷۲
------------------	-----

باب ۶۲

استحباب بی‌اعتنایی به دنیا و اندازه زهد

- حکمت، پاداش بی‌اعتنایی به دنیا ۲۸۹
 امام سجاد علیه السلام در قلعه شامخ زهد ۲۹۰
 راغب به آخرت، نسبت به دنیا بی‌اعتناست ۲۹۱
 اهمیت زهد در دنیا ۲۹۱
 زهد؛ کلید خانه خیر ۲۹۲
 زهد در کلام قرآن ۲۹۲
 زهد در دنیا، عامل فراغت دل برای آخرت ۲۹۳
 وقتی خدا خیر بنده‌ای را بخواهد ۲۹۳
 از زاهدان دنیا و راغبان آخرت باشید ۲۹۴
 در بی‌اعتنایی به دنیا به پیامبر اقتدا نما ۲۹۴
 زهد در دنیا چیست؟ ۲۹۵
 معنی بی‌اعتنایی و زهد نسبت به دنیا ۲۹۵
 به آنچه که نزد خداست اعتماد کن ۲۹۵
 عبرت گرفتن از آخر دنیا ۲۹۶
 اهمیت زهد در صلاح امت رسول اکرم ۲۹۶
 معرفی انسان زاهد ۲۹۶

باب ۶۳

استحباب ترک مازاد دنیا که غیر ضروری است

- زهد به دنیا چه کار؟ ۲۹۷
 به دنیا ریان رسانیدن به آخرت ۲۹۷
 مثل دنیا، مثل ما رهرا می‌آورد ۲۹۷
 بی‌ارزشی دنیا را خداوند ۲۹۸
 برتری مال کم بر مال ۲۹۸
 راحتی و آسایش دنیا در قیامت است ۲۹۸
 خیر دنیا به چنین کسی داده شده ۲۹۹
 نگهدار ثروت برای دیگران نباش! ۲۹۹
 فضیلت قناعت ۲۹۹
 زهد در آیات قرآن ۲۹۹

باب ۶۴

کراهت و زشتی حرص و ورزیدن بر دنیا

- برترین ثروت‌ها از آن قانع است ۳۰۰

منشأ تکبر و تجبر ۲۸۰

- کبر در نهاد بدترین مردم از هر جنسی ۲۸۰
 است ۲۸۰
 برحذر باشید از تجبر در پیشگاه خدا ۲۸۱
 نکوهش انسان متکبر سرکش ۲۸۱
 جباران سرکش؛ دورترین مردم از خداوند ۲۸۱
 منزلگاه جباران و سرکشان در جهنم ۲۸۲
 لعنت زمین بر شخص فخر فروش ۲۸۲
 وای به حال فخر فروشان و متکبران! ۲۸۲
 ثمره تجبر و سرکشی ۲۸۲
 کیفیت قد برداشتن سید ساجدین علیه السلام بر روی زمین ۲۸۳
 پرهیز از هر عملی که بوی تکبر می‌دهد ۲۸۳
 حد لباس ۲۸۴
 فخر فروشان در آتش هستند ۲۸۴

باب ۶۰

حد تکبر و سرکشی حرام

- مجازات یک خرد دل کبر ۲۸۴
 تبیین کبر ۲۸۴
 بزرگ‌ترین کبر در کلام رسول اکرم ۲۸۵
 معنی کلمه کبر ۲۸۵
 جبار و سرکش چه کسی است؟ ۲۸۵
 چنین کسی داخل بهشت نمی‌گردد ۲۸۶
 معنی کبر و عجب ۲۸۶

باب ۶۱

تحریم دنیا دوستی و وجوب دشمنی با دنیا

- رأس همه خطاها و گناهان ۲۸۷
 حب دنیا رأس همه خطاهاست ۲۸۷
 نوع نگاه بندگان صالح به دنیا ۲۸۸
 رأس تمامی خطاها ۲۸۸
 نتیجه دنیا خواهی و دنیا دوستی ۲۸۸
 وای بر تو از حرام دنیا! ۲۸۹

افتادن از گناهی به گناهی بزرگ‌تر.....	۳۰۸
اخلاق بد، ایمان را تباه می‌کند.....	۳۰۸
خودآزاری صاحب اخلاق بد.....	۳۰۸
علت تباهی عمل.....	۳۰۸
نکوهش صفت بد اخلاقی.....	۳۰۹
برحذر باشید از بد اخلاقی.....	۳۰۹
توبه انسان بد اخلاق.....	۳۰۹

باب ۷۰

تحریم نادانی ورزیدن و شر بودن

ملامت انسان ناسزاگو.....	۳۱۰
خود را به نادانی نزنید!.....	۳۱۰
دو صفت سفیهانه.....	۳۱۰
نادانی از اخلاق لئیمان است.....	۳۱۰
بدترین بنده خدا.....	۳۱۱
معرفی مبعوض ترین خلق خدا.....	۳۱۱
معرفی بدترین مردم در روز قیامت.....	۳۱۱
ملامت اشرار جامعه.....	۳۱۱
چنین کسی در جهنم است.....	۳۱۲

باب ۷۱

تحریم فحش و وجوب حفظ زبان

نکوهش گفتار فحش زشت.....	۳۱۲
خداوند، انسان فحش را شمن می‌دارد.....	۳۱۲
نکوهش گفتن سخنان زشت.....	۳۱۲
خداوند، چنین کسی را دشمن می‌دارد.....	۳۱۳
شکل زشت و ناپسند فحش.....	۳۱۳
نتیجه فحاشی کردن.....	۳۱۳
بترس از اینکه فحاش باشی!.....	۳۱۳
بدترین بندگان خدا.....	۳۱۴
محبوبیت انسان باحیا نزد خداوند.....	۳۱۴
اهمیت درماندگی زبان.....	۳۱۴
معرفی بدترین مردم.....	۳۱۵

دورترین حالت بنده از خدای عزوجل.....	۳۰۰
حسرت، سرانجام اشتغال زیاد به دنیا.....	۳۰۱
انسان حریص از دو خصلت محروم است.....	۳۰۱

باب ۶۵

کراهت حب مال و حب مقام

ضرر حب مال و مقام در دین مسلمان.....	۳۰۱
فریفتن انسان با مال و ثروت.....	۳۰۲
عامل هلاکت امت‌های گذشته و حال.....	۳۰۲

باب ۶۶

کراهت دلتنگی و تنبلی

برحذر باش از رسالت و بی‌قراری.....	۳۰۲
از دو خصلت پرهیز!.....	۳۰۲
سه چیز علامت انسان صابر است.....	۳۰۳
برحذر باش از بی‌قراری و تنبلی.....	۳۰۳

باب ۶۷

کراهت و ناپسندی طمع

زشتی طمع خوارکننده برای مؤمن.....	۳۰۳
چنین انسانی، بد بنده‌ای است.....	۳۰۴
اهمیت قطع طمع از مردم.....	۳۰۴
عامل تثبیت ایمان در وجود بنده.....	۳۰۴
به دارایی‌های مردم چشم طمع ندوز!.....	۳۰۵
طمع، فقر حاضر است.....	۳۰۵
عامل ثبوت و نابودی ایمان.....	۳۰۵
طمع؛ عامل نابودی عقل.....	۳۰۶
برحذر باش از طمع.....	۳۰۶

باب ۶۸

کراهت ناسازگاری

چنین کسی ایمان ندارد.....	۳۰۷
زشت‌ترین آفریده خدا.....	۳۰۷

باب ۶۹

تحریم بد اخلاقی

اخلاق بد، عمل را تباه می‌کند.....	۳۰۷
-----------------------------------	-----

باب ۷۲

تحریم زشتگویی و بی‌مبالات حرف زدن

- بدانید چنین کسی شریک شیطان است... ۳۱۵
بهشت بر انسان فحاش حرام است... ۳۱۶
بدزبانی از جفاکاری است... ۳۱۶
بهشت بر چنین کسی حرام است... ۳۱۶
زشتگویی از ستم است... ۳۱۷

باب ۷۳

تحریم بی‌اطلاع نسبت زنا دادن

بی‌بی به مشرک

- رفاقتی که در آن ناسزایی به هم خورد... ۳۱۷
حفظ از زنا با نکاح... ۳۱۸
حلالزادگی شیعیان... ۳۱۸
وجوب جاری کردن حد بر آفته زنده... ۳۱۸

باب ۷۴

تحریم ستم و جفا

- سرانجام جباران و سرکشان... ۳۱۶
سخنی از روی ستم نگوا... ۳۱۹
نکوهش حسد و ستم... ۳۱۹
سریع‌ترین کیفر بدی... ۳۲۰
اصابت سریع کیفر ستم به انسان... ۳۲۰
ستم، از ویژگی شایستگان نیست... ۳۲۰
کیفر چهار نفر با شتاب فرامی‌رسد... ۳۲۱
نابودی، سرانجام ستمگران... ۳۲۱
سریع‌ترین کیفر کار بد... ۳۲۱
نابودی ستم‌پیشگان... ۳۲۱
ستمگران زیاد منتظر عقوبت نباشند!... ۳۲۲
ستمگران نابودند... ۳۲۲

باب ۷۵

تحریم فخر فروشی و به خود نازیدن

- عجب از متکبر فخرفروشی... ۳۲۲

- فخرفروشی؛ آفت بزرگی... ۳۲۳
نکوهش فخرفروشی... ۳۲۳
تو دهمین نفر در آتشی!... ۳۲۳
در عجب از انسان متکبر!... ۳۲۳
اسلام، تکبر جاهلی را از بین برد... ۳۲۳
فخرفروشی، از اعمال جاهلیت است... ۳۲۴
اهمیت عقل و تقوا... ۳۲۴
سرانجام فخرفروشان... ۳۲۴
اهمیت اندیشه در آغاز و پایان خلقت... ۳۲۵

باب ۷۶

تحریم قساوت قلب و سنگدلی

- قساوت، نتیجه نزدیکی شیطان است... ۳۲۵
کافران، سنگدل هستند... ۳۲۵
سنگدلی نتیجه آرزوی طولانی است... ۳۲۶
چهار خصلت از سیه روزی است... ۳۲۶
سنگدلی، علت خشک شدن اشک چشم... ۳۲۶
از نشانه‌های سیه روزی انسان... ۳۲۷

باب ۷۷

تحریم ظلم و ستم

- بدترین ستم... ۳۲۷
از ظلم کردن ترس!... ۳۲۷
سرانجام ظالمین... ۳۲۷
علت گرفتاری‌های جانی و مالی... ۳۲۸
نا توانی ستمکاران در عبور از پل... ۳۲۸
از ظلم کردن به چنین کسی ترس!... ۳۲۸
از قصاص بهراس!... ۳۲۹
اندیشه ستم کردن در سر نپورانید!... ۳۲۹
ظالمان، هرگز پیروز واقعی نیستند... ۳۲۹
ظلمات و تاریکی آخرت... ۳۲۹
مظلومی که دعایش اجابت نمی‌شود... ۳۲۹
مظلوم، پیروز است... ۳۳۰
از مکافات عمل غافل نشو!... ۳۳۰

- ۳۳۷ من از دو چیز بر شما ترسانم.....
 ۳۳۸ بیماری نفس و راه درمان آن.....

باب ۸۲

وجوب اعتراف گنهکار به گناهان در نزد

خدا و اینکه سزاوار کیفر است

- ۳۳۸ تنها راه خلاصی از گناه برای گنهکار.....
 ۳۳۹ خداوند از مردم دو خصلت را خواسته.....
 ۳۳۹ اقرار به گناه؛ تنها راه خروج از گناه.....
 ۳۳۹ خداوند چنین کسی را می‌بخشد.....
 ۳۳۹ دوست خدا و دشمن خدا.....
 ۳۴۰ شرط عفو الهی.....
 ۳۴۰ دو کلمه‌ای که سبب نجات گردید.....
 ۳۴۰ چنین بنده‌ای مورد عفو است.....

باب ۸۳

وجوب ندامت و پشیمانی بر گناهان

- ۳۴۱ خصوصیات مؤمن.....
 ۳۴۱ برانجام نیک گنهکار خائف.....
 ۳۴۱ نجات بخشی پشیمانی و ندامت.....
 ۳۴۲ اهمیت ندامت از گناه.....
 ۳۴۲ ندامت و توبه است.....
 ۳۴۲ شرط قبولی توبه.....
 ۳۴۲ چهار خصلت امر به معروف و نهی از منکر.....
 ۳۴۳ نتیجه ندامت از گناه.....

باب ۸۴

وجوب پنهان کردن گناه و تحریم تظاهر به آن

نتیجه پنهان کردن عمل نیک و کار زشت..... ۳۴۳

باب ۸۵

وجوب استغفار از گناه و مبادرت به آن

پیش از گذشتن هفت ساعت از گناه

- هفت ساعت مهلت برای محو گناه..... ۳۴۴
 مدت مهلت گنهکاران..... ۳۴۵

- بزرگ‌ترین گناهان..... ۳۳۰
 دشمنی خدا با ثروتمندان ظالم..... ۳۳۱
 غضب خدا بر چنین کسی شدید است..... ۳۳۱
 رسول اکرم صلی الله علیه و آله هفت نفر را لعنت.....
 فرمود..... ۳۳۱

باب ۷۸

وجوب ردّ مظالم به صاحبانش و برای

قبولی توبه بازگرداندن حق شرط است و

اگر ستمکار نتوانست باید برای ستمدیده

طایفه آه رزش کند

- ظلمی که مرگ خشیده نمی‌شود..... ۳۳۲
 مایه دلگرمی مظلومان..... ۳۳۲
 ردّ مظالم، شرط قبولی توبه..... ۳۳۲
 مجازات خوردن مال برآز برای ظلم..... ۳۳۳
 استغفار، کفاره ظلم است..... ۳۳۳
 خداوند از چنین کسی رویگردان است..... ۳۳۳

باب ۷۹

شرط قبولی توبه گمراه کننده مردم

- شرایط سخت توبه برای گمراه کننده مردم..... ۳۳۴
 گناهانی که خدا هرگز آنها را نمی‌بخشد..... ۳۳۵

باب ۸۰

تحریم خشنودی به ظلم و یاری ظالم و

توجیه ظلم ستمگر

- سه نفری که در ظلم شریک هستند..... ۳۳۵
 برای ستمگران عذرتراشی نکنید..... ۳۳۶
 برحذر باشید از یاری ستمگران..... ۳۳۶
 بدترین مردم چه کسی است؟..... ۳۳۶
 خداوند از چنین کسی خشمگین است..... ۳۳۷
 انسان ظالم سه نشانه دارد..... ۳۳۷

باب ۸۱

تحریم تبعیت از هوای نفس خلاف شرع

از خواسته‌های نفسانی بهراسید!..... ۳۳۷

محبوب‌ترین بندگان خدا.....	۳۵۶
تأثیر توبه بر نابودی گناهان.....	۳۵۷
جبران گناه با توبه کردن.....	۳۵۷
اعتراف به نعمت و توبه از گناه.....	۳۵۷

باب ۸۷

وجوب اخلاص توبه و شروط آن

توبه راستین و نصح.....	۳۵۸
معنی توبه نصح.....	۳۵۸
نیت توبه کار در توبه راستین.....	۳۵۸
تبیین استغفار در کلام امیر بیان.....	۳۵۸
اهمیت توبه قلبی.....	۳۵۹

باب ۸۸

استحباب روزه چهارشنبه و پنج شنبه و

جمعه، غسل و نماز برای توبه

اهمیت روزه در سه روز ماه.....	۳۶۰
اهمیت دو رکعت نماز.....	۳۶۰
اثر نماز و استغفار بعد از ارتکاب گناه.....	۳۶۱

باب ۸۹

جدید توبه مجدد و صحت آن با وجود ادای

شرایطش و تریج شکستن آن توبه تکرار شود	
صد بار اگر شکسته بازای.....	۳۶۱
محبوبیت توبه بندگان نزد خدا.....	۳۶۲
تفسیر واژه قرآنی تَمَم.....	۳۶۲
معنی توبه نصح و راستین.....	۳۶۳
ذکر توبه.....	۳۶۳

باب ۹۰

استحباب یادآوری گناه و استغفار از آن

علت فراموشی یا به یاد آوردن گناه.....	۳۶۴
مؤمن گناهانش را به یاد می آورد.....	۳۶۴
علت گرفتار شدن به سختی های زندگی.....	۳۶۵
استدراج یعنی چه؟.....	۳۶۵

داروی گناه.....	۳۴۵
استغفار، پاک کننده گناه است.....	۳۴۵
اقدام به استغفار قبل از گذشت هفت	
ساعت.....	۳۴۶
مهلت هفت ساعت خدا به گنهکار.....	۳۴۶
وسوسه و وسواس خناس به گنهکاران.....	۳۴۷
معرفی بهترین بندگان خدا.....	۳۴۷
اثر پاک کنندگی ذکر استغفار.....	۳۴۸
معنی استدراج.....	۳۴۸
استغفار؛ درم ز گناهان.....	۳۴۹
زیاد استغفار کند.....	۳۴۹
لبانت را با استغفار تازه کن.....	۳۴۹
خوشا به حال استغفار کنندگان.....	۳۵۰
پاک کننده گناهان.....	۳۵۰
نوشته شدن گناه گنهکار بی حیا.....	۳۵۰
با استغفار خود را عطر آگین کنید.....	۳۵۱
چنین کسی در نور بزرگ الهی است.....	۳۵۱

باب ۸۶

وجوب توبه از همه گناهان و عزم بر ترک

همیشگی گناه

کیفیت محو گناهان توبه کار.....	۳۵۲
منظور از موعظه در کلام الهی.....	۳۵۲
محبوبیت بنده توبه کار نزد خدا.....	۳۵۳
معنی توبه خالص و نصح.....	۳۵۳
سه عطیه الهی به توبه کاران.....	۳۵۳
شادمانی خدا از توبه بنده گنهکار.....	۳۵۴
خداوند دوستدار توبه است.....	۳۵۴
اثر پاک کنندگی توبه.....	۳۵۵
قبولی توبه توبه کنندگان.....	۳۵۵
اثرات نیک توبه.....	۳۵۵
بشارت به توبه کنندگان.....	۳۵۶
معنی قبول کردن توبه.....	۳۵۶

باب ۹۱

استحباب غنیمت شمردن فرصت‌های
خیر و استفاده از آنها در صورت امکان

- چهار چیز را قبل از چهار چیز دریاب!..... ۳۶۵
بهره‌گیری از نعمت‌ها برای کسب آخرت... ۳۶۶
مقننم شمردن فرصت‌های خیر ۳۶۶
نکوهش تباه کردن فرصت ۳۶۶
نکوهش عجله کردن و سستی ورزیدن..... ۳۶۶

باب ۹۲

استحباب تکرار توبه و استغفار در هر روز
و شب بدو این گناهی انجام شده باشد
و وجوب آن در صورت تکرار گناه

- روزی هفتاد بار توبه ۳۶۷
داروی گناهان ۳۶۷
بخشیده شدن هفتصد گناه ۳۶۷
رسول اکرم ﷺ روزی هفت بار توبه
می‌کرد..... ۳۶۸
شیوه اولیاءالله در طلب توبه ۳۶۸
روزی هفتاد بار توبه ۳۶۸
محبوب‌ترین بندگان نزد خدا..... ۳۶۸
استغفار حضرت امام رضا علیه السلام..... ۳۶۹

باب ۹۳

درستی توبه در آخر عمر، اگرچه جان به
گلو رسیده باشد و قبل از دیدن مرگ و نیز
اسلام آوردن

- گسترده بودن باب توبه..... ۳۶۹
تفاوت زمان توبه عالم و جاهل ۳۶۹
پذیرش توبه تا آخرین لحظات عمر..... ۳۷۰
ماجرای مردی که در آخرین لحظه بهشتی
شد..... ۳۷۰
باز آ، باز آ، هر آنکه هستی باز..... ۳۷۱
باز بودن باب توبه تا آخرین لحظات عمر .. ۳۷۱

- توبه در چه زمانی دیگر مقبول نیست ۳۷۲
نجات از آتش در آخرین لحظات..... ۳۷۲
علت رد توبه فرعون ۳۷۳
عدم قبولی توبه در هنگام رؤیت عذاب ... ۳۷۳
باز بودن در توبه..... ۳۷۴

باب ۹۴

استحباب استغفار در وقت سحر

- فضیلت استغفار سحرگاهی..... ۳۷۵
اگر استغفارکنندگان در سحر نبودند..... ۳۷۶
چنین کسی باایمان است..... ۳۷۶

باب ۹۵

وجوب جبران گناه دیروز در امروز و موکول
نکردن این کار به فردا

- به فردایت بیهوده غره‌ای ۳۷۶
سخن روز و شب با انسان غافل..... ۳۷۷
در زندگی خیری نیست جز برای دو نفر .. ۳۷۸
توهر عمر به این سادگی از دست نده!..... ۳۷۸
مرگ برای چنین کسی بهتر از زندگی
است..... ۳۷۸

باب ۹۶

وجوب محاسبه حساب خدا در هر روز
و حمد خدا بر زندگی‌ها جبران بدی‌ها

- اهمیت محاسبه نفس ۳۷۹
به حساب نفس‌های خود برس!..... ۳۷۹
تا وقتی که اینگونه عمل کنی در خیری..... ۳۸۰
صُحُف ابراهیم علیهما السلام..... ۳۸۰
معنی ذکر خدا در صبحگاهان و شامگاهان..... ۳۸۱
چنین کسی سود می‌برد..... ۳۸۲
ای ابوذر، به محاسبه نفس پرداز!..... ۳۸۲
چگونگی محاسبه نفس ۳۸۲
نفس‌های خود را به حساب بکشید!..... ۳۸۳

باب ۱۰۱

وجوب ترس از عرَضه اعمال به خدا و

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امامان معصوم علیهم السلام

- از اعمال خود بترسید! ۳۹۲
- عرَضه اعمال بندگان به رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۳۹۲
- منظور «المؤمنون» در کلام خدا ۳۹۲
- رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را با اعمالتان ناراحت نکند ۳۹۳
- عرَضه اعمال بر حضرت امام رضا علیه السلام ۳۹۳
- منظور از «المؤمنون»، علی علیه السلام است ۳۹۳
- اعمال امت بر پیامبر عرضه می‌گردد ۳۹۴
- بترسید از اعمال خود ۳۹۴
- عرضه شدن اعمال هر روز صبح بر رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۳۹۴
- خیر حیات و ممات رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۳۹۵
- بهشت را برای چنین کسی ضامنم ۳۹۵
- عرَضه اعمال بندگان به خداوند متعال ۳۹۶
- حاجایی رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم برای امت خیر است ۳۹۶
- منظر از «المؤمنون»، ائمه علیهم السلام هستند ۳۹۶
- معاذ الله! مال توسط امام زمان علیه السلام ۳۹۷
- عرَضه اعمال در روزهای دوشنبه و پنجشنبه ۳۹۷
- بترسید و بر حذر شوید ۳۹۸
- از اعمال زشت خود حذر کنید ۳۹۸
- عرَضه اعمال بر معصومین علیهم السلام ۳۹۸
- تفسیر «المؤمنون» ۳۹۸
- ائمه علیهم السلام، شاهدان اعمال بندگان ۳۹۹
- عرَضه اعمال مؤمن و کافر به معصومین علیهم السلام ۳۹۹
- شناسایی مؤمنون ۳۹۹
- عرضه کننده اعمال به خداوند متعال ۴۰۰
- عرَضه اعمال به پیشگاه الهی ۴۰۰

- شدت حساب کشیدن از نفس ۳۸۴
- سخن روزها با انسان ۳۸۴
- تقاضای روز و شب از انسان ۳۸۴
- اهمیت کار خیر در آغاز و پایان روز ۳۸۵

باب ۹۷

وجوب بیشتر شدن پرهیز و مراقبت با بالا

رفتن سن؛ بخصوص چهل ساله‌ها و بالاتر

- بنده تا چهل سال در فراخی است ۳۸۵
- هشدار خداوند به بندگان چهل ساله ۳۸۶
- از سلامت و قوت و زندگی‌ات توشه‌ای بردار ۳۸۶
- عمری که جای مانده در این است ۳۸۶
- اهمیت سن هجده سالگی ۳۸۷
- به خیر چنین کسی امید نداشت ۳۸۷
- حالات بنده در سن‌های مختلف ۳۸۸

باب ۹۸

وجوب انجام حسنه بعد از ارتکاب گناه

- مجازات گناه در نهان و آشکار ۳۸۸
- وای به حال چنین کسی! ۳۸۸
- با حسنات، درونت را درمان نما ۳۸۹
- چه زیباست نیکی بعد از بدی ۳۸۹
- وظیفه بنده بعد از ارتکاب گناه ۳۸۹

باب ۹۹

صحت و درستی توبه انسان مرتد

- توبه چنین کسی مقبول است ۳۹۰

باب ۱۰۰

وجوب اشتغال به اعمال نیک و شایسته به

جای پرداختن دائم به زن و فرزند

- همراهی عمل با انسان تا روز قیامت ۳۹۰
- انسان مسلمان سه دوست دارد ۳۹۱

«السلامُ عَلَى مَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ وَحَفَظَةِ سِرِّ اللَّهِ»

□ مقدمه

خواننده گرامی! بدان که نگرستن بر آثار برخی از علماء و فضلاء دینی همطراز با استشمام عطر دل انگیز بهشتی زیبا و مسحور کننده است؛ بخصوص که این اثر، بازگوکننده کلام پیشوایان دین علیهم السلام در باب اخلاق، به علاوه تقوا و پرهیزگاری آنان باشد.

اراده لفظ پرهیزگاری و تقوای کامل جز در مورد خاندان وحی علیهم السلام که بانی بنای جهان و زمانند، و لطف عمیم و بذل عالمگیرشان، خاک را چون نکبت پروردگار خوشبو می سازد، شایسته و رواوار نیست. در این راه خامه عشق باید تا بتواند با طبع لطف و با هزاران موج گوهر غلتان شک، برگ، باران باغ نبوت صلی الله علیه و آله را بر تو رقم زند. و همراه کاروان عشق باید گردید و از دل و جگر باید که عاشق مهبط رسالت بود، تا قلب، الهام بخش چامه روح و راوی صحیفه ای خوش از آیات اعجاز نصوص نبوی صلی الله علیه و آله و سلاله امیر علیه السلام بر تو باشد و بدینگونه چه زیبا ابر رحمت حق، بهر وجود «محمد بن حسن بن علی بن محمد حر عاملی رحمه الله»، عالم وارسته و زاهد دانا، آن عاشق امیدوار را درنوردید، و او را به وادی دلستان آیات و روایات و احادیث و اهتم بر کشف سر گلگشت این سراکشانید تا سرچشمه تجلای انوار کبریا که در زیر سایه گاه بقعه کرمه عنایت مأوا یافته، درک کند، و از گلشن پر صفای حدیث، و بوستان پرنشاط روایت و از سفر ستره سخای اعجاز اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم آلاف التحية و الثناء - توشه ها بریندازد. خورشیدوار از جلوه های نور، کام تشنه و پرسشگر تشنگان معارف حقه و علوم اهل بیت علیهم السلام، سیراب انوار لم یزلی نماید. نام و آوازه آن بزرگوار همواره بر تارک اندیشه اهل فضل و انوار درخشان باد!

خواننده گرامی، کتابی که پیش روی شماست، متن کامل کتاب جهاد النفس و وسائل الشیعة می باشد که خداوند با لطف واسعة خویش، توفیق ترجمه و اعراب گذاری و عنوان گذاری احادیث آن را مرحمت فرمود، باشد که مقبول طبع مردم صاحب نظر شود.

بارخدا! نعمت وجود امام زمان ما را با ظهور حضرتش بر ما کامل و تمام فرما، که:
«إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً وَ نَرَاهُ قَرِيباً»
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

سید عباس حسینی اسلامی

قم المقدسه، رجب المرجب ۱۴۳۲